

ГАЗЭТА СЯЛЯНСКАЙ МОЛАДЗІ МАЛАДЫ

Падпісайся
на
МАЛАДЫ
АРАТЫ!

Пролетары усіх краёў, злучайцеся!

УМОВЫ ПАПІСКІ:
У месяц 12 кап.
ПАДПІСКНУЮ ПЛАТУ
адпраўляць па адрасу:
МЕНСК,
САВЕЦКАЯ, 63,
Беларусінае
ДЗЯРЖ. ВЫДАВЕЦТВА.
АДРАС РЭДАКЦЫІ:
МЕНСК, Рог Савецкай
Валадарскага 43/13.

Орган Цэнтральнага Камітэту ЛКСМБ.

№ 96.

Серада 31 сьнежня 1924 г.

Да працоўных БССР.

(Адозва Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Савету Народных Камісараў Беларусі ў дзень шостага гадавіны Савецкай Рэспублікі Беларусі.)

У цяжкіх пакутах нарадзілася Вялікая Кастрычніцкая Рэвалюцыя, у часы цяжкай вайны і голаду пачала яна свае дні. Асабліва цяжкі і трудны быў шлях рэвалюцыі там, дзе к унутраным яе ворагам яшчэ прыбавіліся іныя ворагі, дзе на працягу некалькіх гадоў, перакатваліся вялікія арміі, дзе ўсе вытворчыя сілы народаў былі падаўлены ўціскам сталі і жалева.

Па такому шляху прайшоў вялікі Кастрычнік у Беларусі, разбуранай чужаземнымі насільнікамі, прыдаўленай абсадам захватчыкаў. Ад беларускіх рабочых і сялян запатрабаваліся вялікія патугі, каб утварэньнем Беларускай Сацыялістычнай Савецкай рэспублікі замацаваць заваяваны Кастрычнікам і гэтым забясьпечыць далейшую барацьбу за сваё вызваляньне.

31 сьнежня 1918 году быў падпісан маніфэст аб утварэньні Беларускай Сацыялістычнай Савецкай Рэспублікі.

Шэсьць год прайшло ўжо з тых часоў, калі вялікімі патугамі рабочых і сялян надмоганаўтанай Беларускай вямлёю быў падняты чырвоны сьцяг—знак барацьбы, працы і свабоды. З тых часоў ішла каля двух гадоў ішла ўпарта барацьба беларускага пролетарыяту і сялянства, равам з працоўнымі ўсёй Расіі, за перамогу на нашай зямлі Кастрычніцкай рэвалюцыі, за ўладу рабочых і сялян.

У гэтай барацьбе нас спашалі вяўдачы. Чырвоны сьцяг у Беларусі часам павінен быў уступаць месца беламу арау, але партыя воля працоўных к перамоце перамагла ўсе перашкоды і ўлада Беларускаму працоўнаму народу ўладу, права на кіраваньне сваім жыцьцём, на будаўніцтва сваё разбуранае гаспадаркі. Цяжкую спадчыну ад мінулага набыла Беларуска Савецкая Сацыялістычная Рэспубліка.

У першыя дні свайго існаваньня, яна перажывала вялікія ўдасьці, маючы зусім раскіданы адміністрацыйны апарат, разбураныя фабрыкі і заводы, расстроеныя паравозныя тэрыторыі, поўныя вандартаў і шнібаў, з дапамогаю буржуазіі не павідала спудца к падрыўу і знішчэньню ўзмацаваўшае рэспублікі. Але агучнымі патугамі рабочых і сялян, пад кілаўніцтвам камуністнай партыі, усе гэтыя трудныя прейдзены.

За апошнія чатыры гады наваўнае савецкай ўлады ў Беларусі селянін падмае сваю напідарку і перабудоўвае яе на новы лад, рабочы ўтварыў новы савецкую прамысловасьць, у кожным дзень развіваецца нацыя, ідуць на помах селяніна Сьляды вайны і паходаў воляў ужо змываюцца і забываюцца і ўва ўсіх галінах народнага гаспадаркі быстра ідзе аднаўленьне, набытае ў гісторыі буржуазнай дзяржы. Сьляда з ростам гаспадаркі і развіцьцём культур нацыянальнасьці, насяляючых Беларуска Савецкай ўлада ўзмацніла-

ся, аб'яднаўшы вакол сябе ўсе прапоўнае насилье рэспублікі. Адначасна гэтыя посьпехі і дасягненьні, Цэнтральны Выканаўчы Камітэт у дзень шостага гадавіны ўтварэньня Беларускай Сацыялістычнай Савецкай Рэспублікі вывртаецца да ўсіх працоўных Беларусі яшчэ цяжэй аб'яднацца вакол сваіх саветаў, яшчэ дружней, агучнаю працаю рабочага і селяніна дасягнуць поўнасьці перамогі на фронце нашага сацыялістычнага будаўніцтва.

Агучнымі сіламі, пры цесным

яднаньні з усімі савецкімі рэспублікамі, мы ня толькі замацуем перамоцу Вялікага Кастрычніка перад угасачым капіталістычным сьвятан, але зможам зьдзейсьніць перамогу сацыялізму на ўсёй зямлі. Няхай жыве пролетарыят і сялянства Беларусі, вдабываючы сабе свабоду сваёю крывёю і працаю.

Няхай жыве савецкая ўлада на ўсім сьвеце! Чэсьць і слава вгінутым у барацьбе за вызваляньне працоўнага народу! Старшыня Цэтр. Выканаўчага Камітэту БССР А. Чарвякоў. Старшыня Савету Народных Камісараў БССР І. Адамовіч. Сэкрэтэр ЦВК БССР Чарнушэвіч

Менск 31 сьнежня 1924 г.

"Маладому Комуністу" гарачае комсамольскае прывітаньне.

У лістападзе вышаў з друку першы нумар часопісу "Малады Комуніст"—орган ЦК Комсамолу Заходняй Беларусі.

"Малады Араты" шчыра вітае свайго новага сабрата. Ва ўступным артыкуле "Маладога Комуніста" гаварыцца: Перад Комсамолам Заходняй Беларусі стаюць вялікія перашкоды. Але Комсамол ня траціць энэргіі.

"Хоць і шалее дзікая рэакцыя, хоць панскі бізун мобілізуе проціў нас хмары шнікаў, пра-

вакатараў і поліцыі—"Малады Комуніст" ня дасць распыліцца нашым організацыям пад ударамі прававаў і арыштаў.

Мы кажам "Маладому Комуністу"—дзьверда стой на слаўнай варце, высока трымай сьцяг Комсамолу пад абяздоўнаў Заходняй Беларусі.

"Малады Араты" вольнай савецкай Беларусі гарача па комсамольску вітае цябе—новага бабця за вызваляньне працоўных.

Ад выдаўцы.

(Старонка з "Маладога Комуніста").

Наш Комсамол Заходняй Беларусі, які ніколі ня бачыў легальнага існаваньня, заўсёды прыгнечаны і загнаны ў падполье, перажывае цяпер яшчэ цяжкія дні рэакцыі.

У Вільні пасля рагвоту ўсёй арганізацыі дыфэндыва на кожным кроку пасадзіла сваіх інформатараў, забясьпечыўшы сябе некалькімі провакатарамі і гэтым на даўгі час пазавіла нас магчымасьці шырока развівацца; у Горадні і Беластоку, нават, профсаюны сталі нелегальнымі і гэта моцна перашкаджае нашай сувязі з беспартыйнай моладзьдзю; арышты ў Пінску, ў вёсках Горадзенскай акругі—вось хроніка выпадкаў за апошнія 2-3 месяцы.

Але ўсё гэта можа толькі часова затрымаць, часткова нашкодзіць нашай працы, але не заб'е яе, ня спыніць.

Ня глядзячы на ўсе перашкоды, на немагчыма цяжкія ўмовы нашага існаваньня, за тры-ж 2-3 месяцы мы вырасьлі, бадай, у два разы, у шмат разоў сталі мацнейшымі.

А перад намі яшчэ большыя заданьні, яшчэ больш сур'ёзныя і важныя прадпрыемствы.

Нам трэба яшчэ пасьпеей звязцца з беспартыйнай моладзьдзю, глыбей увайсці ў вёску, вярнуць нашы організацыі запраўды большымі.

І дапамагай нам, налёгкай у гэтай труднай працы ў нячужае цяжкіх умовах, будзе наша газэтка, наш "МАЛАДЫ КОМУНІСТ".

Хоць і шалее дзікая рэакцыя, хоць панскі ўрад мобілізуе проціў нас хмары шнікаў, провака-

тараў і поліцыі—"МАЛАДЫ КОМУНІСТ", скрытым ручанкам прапарушыўся ў кожны горад, мястэчка і вёску, дзе толькі гарыць агоньчык Комсамолу, дапаможа нам трымаць цесную сувязь, не дасць распыліцца пад ударамі прававаў і арыштаў.

"МАЛАДЫ КОМУНІСТ" будзе падтрымліваць у нас бадзьвасьць у часы заняпаду, уліваць сілу і энэргію, павадаючы аб нашых перамогах.

"МАЛАДЫ КОМУНІСТ" будзе вучыць нас, паказваючы нам нашы памылкі, даючы дырэктывы, як лепш і з большым посьпехам змагацца з нашымі моцным і страшным ворагам—капіталістам.

"МАЛАДЫ КОМУНІСТ" будзе адзін з тых вітачак, якія зьяжа ўсіх нас, маладых работнікаў і сялян—Беларусаў, жыдоў, палюкоў і літоўцаў—для барацьбы з супольным ворагам—польскім буржуазным ладом—за вызваляньне і злучэньне нашай Заходняй Беларусі з Савецкай Беларуссю.

"МАЛАДЫ КОМУНІСТ" урашце, дапаможа нам стаць запраўднымі комуністамі—такімі, якімі вучыў нас быць ЛЕНІН.

Дык любіце-ж "МАЛАДОГА КОМУНІСТА", дапамагайце яму, шчыра ў яго аб усьх сваіх радасных і горь, паражэньнях і перамогах, пашырайце ўсюды, насядзе яго ў масы моладзі! Толькі нашымі агучнымі высілкамі, агучным падтрыманьнем "МАЛАДЫ КОМУНІСТ" стане нашым другам, нашым правадыром і вучыцелем у барацьбе за рэвалюцыю, за Савецкую ўладу!

ЦК КСМ Заходняй Беларусі.

Юбіляру У. М. ІГНАТОУСКАМУ.

Усевалад Макаравіч!

50 маладнякоўцаў, як адзін, вітаюць сягоньня ў твой пачэсны сівы п'ятнаццацігадовы юбілей цябе, як старога маладнякоўца адраджэньня Беларусі.

Каб аформіць тваё становішча як "старога маладнякоўца", "Маладняк" залічае цябе ганаровым сябром аб'яднаньня:

Маладняк—Менск, Віцебск, Полацк, Масква, Веска.

У. М. Ігнатоўскі.

(Кароткі біяграфічны нарыс).

Усевалад Макараў Ігнатоўскі нарадзіўся ў сям'і вясковага настаўніка ў 1881 годзе 19 красавіка ў в. Токарох, Горадзенскай губ., Вірэсцёўскага павету.

Бацька Усевалада Макара Ігнатоўскі сын селяніна, які яшчэ албываў прыгон.

Атрымоўваючы 11 р. у месца пэнсіі, бацька Усевалада паслаў яго вучыцца ў Віленскае духоўнае вучылішча.

За ўдзел у адным з бурсацкіх бунтаў адзін раз Усевалад М. быў абстрыжаны тупой машынкай. Будучы ўжо ў сэмінарыі У. М. прымаў актыўны ўдзел у бунце сэмінарыстскіх супроць адміністрацыі. За гэты бунт У. М. быў звольнен з Віленскай сэмінарыі і паступіў у Магілёўскую сэмінарыю, якую скончыў у 1902 г.

Па сканчэньні сэмінарыі т. Ігнатоўскі паступіў у Ленінградзкі ўнівэрсітэт. Там т. Ігнатоўскі арганізоўваў рэвалюцыйныя студэнцкія гурткі і знаёмыўся з жыцьцём лэнінградзкіх рабочых. У 1904 г. Ігнатоўскі за ўдзел у лэманэстрацыі з рабочымі быў арыштаваны і адсядзеў больш трох месяцаў.

У 1905 г. т. Ігнатоўскі выслаецца поліцыяй з Ленінграду на бацькоўшчыну. Горадзеншчыны ён ухітрыўся перабрацца ў Вільню, дзе пазнаёміўся з "Бел. Соц. Грамадой".

У 1906 г. т. Ігнатоўскі вноў залічыўся ў Ленінградзкі ўнівэрсітэт, дзе быў да восені 1907 г. і вёў агітацыйную палітычную працу сярод рабочых. Поліцыя высачыла гэта і ўс. М. быў арыштаваны і высланы ў Ладзёнае поле, Алонецкай губ.

У 1909 г. т. Ігнатоўскі залічваецца ў Дарпцкі ўнівэрсітэт, які скончыў у 1911 г. 19 лістапада 1909 г. т. Ігнатоўскі разам з другімі студэнтамі беларусамі шлё прывітаныя беларускай газэце "Наша Ніва".

Па сканчэньні ўнівэрсітэту У. М. Ігнатоўскі вярнуўся настаўнікам ў Віленскай прыватнай гімназіі. У Вільні жыв у 1911 па 1914 г. і вёў падпольную рэвалюцыйную працу сярод салдат.

У 1914 г. У. М. Ігнатоўскі прызначаецца выкладчыкам гісторыі і эканамічнай географіі ў Менскі Настаўніцкі Інстытут.

Пры нямецкай акупацыі ў. М. Ігнатоўскі працуе ўжо на чале інстытуту да 1920 году. Трэба адзначыць, што ў. Ігнатоўскі далёка не абмяжоўваўся ў інстытуце толькі офіцыяльнымі лекцыямі, а вёў увесь час і сваю палітычную справу сярод студэнтаў інстытуту.

Рэвалюцыйная і культурна-нацыянальная праца Ігнатоўскага сярод студэнтаў і настаўнікаў інстытуту вызначалася з асаблівай аснасьцю ў момант яго

жыцьця ў Яраслаўлі. Тут Ігнатоўскі арганізаваў гурток "Маладая Беларусь", які паслужыў рэвалюцыйным ядром, з якога пры бела-польскай акупацыі ўтварылася падпольная "Беларуская камуністычная арганізацыя".

У канцы 1918 г. і першай палавіне 1919 г. немцы пакідаюць раптоўна Беларусь. Прыходзіць на Беларусь зноў сав. ўлада, але толькі ня некалькі месяцаў.

Зьявіўся працоўных беларускіх масаў немцам, а затым і "яснасьведзьмі" панамі, робяць надвычайна цяжкае ўражаньне на У. М. Ігнатоўскага. Ён рапуча кідае падатогічную справу і выключна бярэцца за рэвалюцыйную працу. Студэнцкі гурток "Маладая Беларусь" па думцы яго сяброў і Ігнатоўскага рэарганізоўваецца пад яго кіраўніцтвам у "Беларускую камуністычную арганізацыю". Стварыўшы новую арганізацыю, У. М. Ігнатоўскі увесь с галавой уваходзіць у гэту працу і, як вопытны і асяцарожны корчма, кіруе ёй у падпольлі аж да самага прыходу ў Менск Чырвонай арміі ў сярэдзіне 1920 г.

Пад кіраўніцтвам членаў "Бел. Ком. арган." пачалі хутка арганізоўвацца сялянскія паўстаньні аддзелаў, якімі кіраваў У. М. Ігнатоўскі.

У дзень вызваляньня ад бела-палюкаў Менску на кватэры Ігнатоўскага зьбіраецца сход паўстанцаў камітэту "Бел. Ком. Організацыі".

Пасля сходу Ігнатоўскі ідзе на перагаворы і для інфармацыі да прыхаўшага ў Менск А. Чарвякова і Кюрыяна. Ствараецца тымчасовы Рэвалюцыйны Камітэт Беларусі, куды уваходзіць і У. М. Ігнатоўскі.

Рэўком наазначае Ус. Ігнатоўскага, а і праз паўстанцаў аддзелаў стаў вядом Беларускаму сялянству, Народным Камісарам Земляробства: на гэтай пасадзе Ігнатоўскі быў да 1921 г. у 1921 г. У. М. Ігнатоўскі набіраецца Усебеларускім Зьездам Саветаў на пасаду Народнага Камісара Асьветы, якім ён зьяўляецца і ў сучасны момант.

За навуковую працу па гісторыі Беларусі і гісторыі рэвалюцыйнага руху на Беларусі Ус. М. Ігнатоўскі атрымаў у 1922 г. званьне профэсара і прызначаны быў профэсарам у Бел. Дз. Унівэрсітэт на катэдры гісторыі Беларусі, але ён чытае свае лекцыі і цяпер. Па партыйнай лініі Ус. М. Ігнатоўскі займае ў сучасны момант вельмі адказную пасаду. Ён зьяўляецца членам Бюро ЦК КПБ(б) і загадвае аглядаўна-пропагандыскай аддзелам пры ЦК а таксама разам з тым тав. Ігнатоўскі зьяўляецца членам Прэздыўму ЦВК БССР і СССР.

Рэлігія—дурмак для хароду.

Уладзімір Ільліч пра рэлігію.

(З артыкулаў Леніна).

Эканамічнае прыгнячэнне рабавых памінута выклікае самыя разнастайныя формы прыгнячэння палітычнага, прыгнячэння сацыяльнага, агрубленія і зацімненія духоўнага жыцця мас.

Рэлігія ёсць адна з форм духоўнага прыгнячэння, які ўсёды ляжыць на народных масах, прыдушаных вечна працаю на другіх, беднасцю і адзінствам.

Таго, хто ўсё жыццё працуе і чужа-чужа зводзіць канцы з канцамі, рэлігія навучае быць пакорным і царлівым у вярным жыцці, абяцваючы ўзнагароду на небі. А тых, хто жыве чужою працаю, рэлігія заклікае да добрачыннасці ў вярным жыцці, прапануючы ім велікі таннае апраўданне для ўсёго іх эксплуатацыйскага існавання і прадаючы па сходах чане білеты на нябесны дэбарыт.

Рэлігія ёсць опіум для хароду. Рэлігія—гэта род духоўнай вухі, у якой рабы кавіталу топаць сваёй чалавечы выгляд свае вымагаючы хоць колькі-небудзь дастойнага чалавечага жыцця.

Сучасны сьведомы рабочы, выхаваны буйнаю фабрычнаю прамысловасцю, асвецаны гарадскім жыццём, з гальбою адзідае ад сябе рэлігійныя забавы, пацідаючы неба папам і буржуазным багамольцам і здабываючы сабе лепшую долю тут, на зямлі.

Сучасны пролетарыят становіцца на бок сацыялізму, які прыгнячае навуку да барацьбы з рэлігійным дурманам і вызваляе рабочага ад веры ў загробнае жыццё тым, што гаруе яго для сапраўднай барацьбы за лепшае жыццё на зямлі.

Толькі класавая барацьба рабочых мас, усебакова ўцягваючы самыя шырокія масы пролетарыату ў сьведомую і рэволюцыйную грамадзянскую практыку, можа на с-раве вызваліць прыгнячаныя масы ад удзіску рэлігіі.

Рэволюцыйны пролетарыят дэб'ецца таго, што рэлігія стане прыватнаю справаю для дзяржавы. І ў такой, ачышчонай ад цывілі, палітычнай арганізацыі, пролетарыят павядзе энэргічную барацьбу за вышчэнне эканамічнага рабства

—сапраўднай вярніцы рэлігійнага ашуквання чалавечства.

Мы патрабуем, каб рэлігія бы-

ла прыватнаю справаю ў адносінах да дзяржавы, але мы ніяк ня можам лічыць рэлігію прыватнаю справаю ў адносінах да нашай уласнай партыі.

У адносінах да партыі сацыялістычнага пролетарыату—рэлігія ня ёсць прыватная справа.

Казкі пра Хрыста.

Эвангэльская блытаніна.

Ёсць у дзяцей любімая забава: зробіць з картаў дом, страху і сьцену. Дом выходзіць зусім як насталішчы, а зачэпіш пальцам—раскідваецца.

Вось таксама раскідваецца і рэлігійныя паверці, калі зачэпіць іх. Чалавек павінен зачэпіць гэтыя паверці розумам. Ён сам, калі ён прывык жыць так як вучыць розум, сам настараецца разабрацца—што, дзе і як.

Папы гавораць Хрыстос быў рабіў нуды.

Але мала казаць. Ты дакажы.

Аб жыцці Хрыста гавораць чатыры эвангелісты. Здавалася-б, што аб адным Хрысце адно пісаньне павіна было б быць у чатырох эвангеліях. А на дзале выходзіць тут такая блытаніна, такая неразбярэха, што аж дава. Вось папрабуем разабрацца ў гэтай кашы.

Блытаніна першая.

Папы вучаць цёмных людзей што эвангелісты—учанікі Ісуса—апісвалі тое што самі бачылі.

А мы ведаем, што самае старае эвангеліе—жыццё і пісаньне Хрыста—ад Марка напісана толькі 150 гадоў пасля нараджэння Ісуса.

Другі-ж эвангеліст—Лука, сам прызнаецца! пішу—кажа ён—аб тым, што мне расказалі людзі аб Ісусе і напісана яно гадоў за 300 пасля нараджэння Ісуса.

Блытаніна другая.

Эвангеліст Марк быў, кажучы панашаму, сэкратаром апостола—учаніка Хрыста Пятра. З яго слоў ён і напісаў сваё эвангеліе. Здавалася-б што гэты эвангеліст павіна быць самым поўным, бо Пётры быў самым блыным к Хрысту учаніком. А між тым у яго ніводнага слова няма

аб нараджэнні Хрыста з такімі чудамі, як зьяўленне зьвязды, ангельскія сьпевы, пакланьне валквоў, ізбіенне дзяцей Ірадам і г. д.

Як гэта разумець? А справа ў тым, што даўнейшым папом стала выгадна для большага зацімнення хароду прыпісваць Хрысту набольш чудаў. Яны гэта зрабілі ў пазьней напісаных эвангеліях.

Блытаніна трэцяя.

Па самых старых казках, Хрыстос быў сынам сталара Іосіфа, а сам рыбаком. Але папом было выгадна мець прыхажанамі

Няма няшчасця бяз шчасця.

БАГАРОДЗІЦА—Божа, што мне з Ісусам рабіць? Адбіўся зусім ад рук, карону лучыстую закінуў, ды ў піонэры залічыўся...

БОГ-БАЦЬКА: У піонэры?

Ага, гэта добра. Калі ў мяне сын будзе ў піонэрах, дык мяне, можа, у профсаюз прымуць. А то ніяк пасады не знайду.

багатых і знатных. А багачом было-б няпрямна пакланяцца простаму рыбаку, які й сам ня думаў, што праславіцца на ўвесь сьвет.

Загэтым, багачом навуку, новае эвангеліе ад «Матфея» пералічвае Хрыстовых дзядоў і прададаў цароў і іншых вярных людзей даказваючы, што Хрыстос мала таго, што бажэсьцеўны, а яшчэ й царскага пахаджэння.

Блытаніна чацьвертая.

Эвангеліст «Матфей» расказвае, што па дарозе на пакланьне к навароджанаму Хрысту мудрацы—валхвы зайшлі к Іраду-цару. А між тым, гісторыі таго часу даказваюць, што Ірад памёр за 4 гады да нараджэння Хрыста.

Другі эвангеліст Лука гаворыць, што Хрыстос радзіўся ў той час, калі ў Паласьціну быў назначан

правіцель Квірыній намесьнік рымскага цара. А між тым, точна вядома, што Квірыній быў назначан пераз 10 год пасля смерці Ірада—значыць, пераз трыццаць год пасля нараджэння Хрыста.

Той жа самы Лука гаворыць і поўную недарэчнасьць—што пры жыцці Ірада акаваецца і прапаведваў ужо 34-х гадовы Хрыстос. Добры, значыць, штукар быў Ірад, калі пераз 38 гадоў пасля сваёй смерці служыў.

Так можна падбраць не адзін дзесятка путаніц між эвангелістамі. А гісторыкі таго часу, якія запісвалі ўсякія здарэнні з жыцця свайго хароду, ні адным словам не ўпамінаюць пра Хрыста.

Вось і выходзіць, што эвангелісты запісвалі толькі розныя казкі. Пераблыталі яны й імі і часы і напісалі такую путаную казку аб жыцці Хрыста.

Дзе калядная праўда?

Хто ня бачыў, як часамі, Папы дзеці вазьмуць карты і будуюць сабе самі Хатку проста не на жарты. Ня чапай—стаіць халіна, Але дымухні, хоць бы крху—Паліціць, як павуціна, Уся будовіна ад дыху! Калі глянеш у куточак—З нашай верай гэтака сама:

Гладна зьвязаны вянчак.
Ад Адамы да Абрама.
Добра усёды—на ўсе бокі;
А крапі, хоць чужамазі—
І ўсе твае прарокі!
Дагары ляжыць нагамі.
Возьмем Коляды. У школе,
Кожны чуў, калі вучыўся,
Што на Коляды ў стадоле
Віфлемскай нарадзіўся
Вожы сын ад боскай маткі,
Што ўцякала з Назарэту,
Дзе заўсё свае парадкі
Ірад—зладзей усёго сьвету.
Далей—болей нам чыталі,
Як Хрыстос хадзіў па мору,
І за што яго расьпялі,
Вяз усёкага разбору.
Хоць і думалася крху,
Усе мы верылі спачатку,
Покуль самі, узяўшы кніжку,
Ня зьмінілі загадку...
Каб другому ня здавала,
Што Данірк зрабіўся хлусам,
Расказаў бы ўсе ад мала,
Што было і як з Ісусам...
Але гэта на астаці,—
Будзе час на той нядзелі,
А сьгоньня нідхватаці,
Да і думкі аслабелі.
Па другое—немагчыма:
Бо у Мавіеі і у Яна—
Глянь уласнымі вачыма
Ужо да польгасці налганя!
Покуль што—зматвай на вушы:
Піша Ян нам не для адзёку,
Што бацькі—дзядзькі Ісуса
Жылі плотніцтвам сьпрадвоку...
А Мавіей—апостал піша
На інакшую ўжо моду,
Што Хрыстос на габлім дыша,
Што ён царскага ўроду...
Дзе-ж праўдзівая крыніца?
Ці у Мавіеі, ці у Яна?
Ці у абодвух нябыліца
Пра «царэвіча Івана»

А. Дзярках.

Слова сэкратара ячэйкі.

(Да каляднай антырэлігійнай кампаніі).

Вось яно сьвята—«Нараджэньне Хрыста»—каляды. Як у часы ўсіх падобных сьвятаў, мы павінны ўсёй комсамольскай ячэйкай павесці барацьбу супроць бога. У вёсцы комсамол пасьпеў зрабіць 2—3 вылазкі супроць багоў, чарцей, ведзьмаў ды іншых павер'яў, вельмі распаўсюджаных у нашай Беларускай вёсцы, дзе веруючае сялянства ведае ня толькі рэлігійныя паверці і рэлігійныя байкі; ды і паверці іншых пацыянальнасьцяў. Дзеля гэтага антырэлігійная прапаганда, у нашай вёсцы яшчэ больш важная.

Гэтыя ўмовы прымушаюць нас памыслиць аб вельмі асыярожным паходзе да антырэлігійнай прапаганды ўва ўсёкія рэлігійныя сьвяты і асабліва ў такіх вёсках, як каляды і вёскаў, каб няўмелым крокам не абурьць на слёб сялянства, якое не аўдэа «на слова» верыць малядому хлону.

У нас ёсць вопыт мінулых гадоў, які нам гаворыць аб тым, што некаторыя вёскавыя, комсамольскія ячэйкі, так прастара-

ліся ў агітацыі супроць багоў і рэлігійных сьвятаў, што заміж таго, каб адбіць ахоту ў сялян хадзіць у царкву ўзбурвалі сялян супроць сябе.

Прычыны гэтага былі такія: ячэйкі няўмела правадзілі працу. Адразу пачыналі гаварыць аб тым, што няма бога, што ўсё гэта казкі і разам з гэтым нічога не гавораць з навуковых ведаў, якія на зразумелым кніжкам лгя было пераканаць сялянства.

Такога чыну шчыраа агітацыя па ісяуючым прыказкам, робіць для комсамолу «мэдзведзьяву ўслугу» і ўзбураа супроць ячэйкі сялянства.

Вось некалькі фактаў з агітацыі мінулых год, цалком падкрэсьліваючых вышэй падрукаванае: У Заслаўскім раёне, Менскай акругі, комсамольцы так увалілі на агітацыю супроць бога, што ня стрымоўваючы сваіх антырэлігійных дачуцьцяў прастраілі на шляху крж з расьсяляцтвам, але ў гэты час здарыўся прыкры выпадак—разарвала стрэльбу і комсамольцу адарвала палец.

Пасьля гэтага пашлі гутаркі сярод сялян усёй акругі, што «вось, бачыце, як комсамольцаў караа бог за іх учынікі і ня веравачні». Гэты выпадак комсамольцы паматаюць і да гэтага часу. Праўда, некаторым з іх удалося давесці і пераканаць, што гэта вельмі рэдкі нечаканы выпадак, што гэта залежыла ад стрэльбы і што ніякага бога няма. Усё-ж такі ў патрэбную хвіліну яны лічаць патрэбным перадаць аб гэтым факце (такія факты наадварот, яшчэ больш замацоўваюць веру ў бога), які адбыўся 2 гады назад.

Вось другі прыклад падобнай агітацыі: адзін комсамалец вёскі С. вырашыў, што ён ня верыць у бога, дзеля гэтага можа сьмела адабраць у веруючых бацькоў абразы, і як непатрэбны хлам выкінуць у рэчку. Вацькі даедаўшыся аб гэтым, напершае моцна адлупцавалі хлонуца, рашчыўшы правучыць хлонуца на будучы час, а пасля выгналі з хаты. І добра, ведай, як пераконваць сваіх бацькоў у тым, што бога няма. Хлусьню аб богу треба тлумачыць розумам і навуковымі давадамі.

Гэтыя «акцыі» здарыліся з комсамольцамі ў самы разгар

рэлігійнага сьвята, і што-ж вы мысліце?..

— Гэта толькі пашкодзіла справе. Сяляне мацней сталі верыць у бога, нават і тыя, якія былі на шляху бязвер'я, зноў варочаліся да вераваньня і больш праймаюцца лашанай да наша прадстаўніка няіснуючага бога.

Дык вось што, сябры, раней, чым казаць аб існаваньні бога, треба самому добра падрыхтавацца і зразумець—чаму няма багоў, чарцей; адкуль узьляся рэлігія і чаму карысна яна павіна ды буржуазіі і вельмі шкодна рабочаму ды селяніну—зацімняючы яго сьвядомасць, адхіляючы ад жыццёвай праўды і рэволюцыйнай барацьбы за сваё вызваленьне.

Рэлігія робіць з чалавека, які верыць у розных багоў, паслухмяную жывёлу.

Аб усім гэтым і на цяжкіх пытаньнях, якія я буду ставіць у сваім слове, адказваць ня буду, нахай хлонуцы самі памыслиць—напавяляць мазгамі, пачытаюць кніжку, а тады і войдуць адкава на мае пытаньні.

ЛКСМ увесь мінулы час быў і будзе самым асьосным ворагам рэлігіі і бога. Хоць мы мелі розныя памылкі, але яны наадварот,

яшчэ больш замацоўваюць нас, працы свае антырэлігійнай справы і будучь добрым прыкладам, як треба падыходзіць у будучыне.

ЛКСМ павінен будзе актыўна змагацца з рэлігіяй ды богам, да тых часоў пакуль мы ня зробім усіх рабочых ды сялян веруючымі (хоць рабочых веруючымі значна менш, чым сялян).

Праца належыць вельмі павольна і да ле треба вельмі ўважліва рыхтавацца кожнаму комсамольцу.

Значна, мы, сябры, запамінаем, што менш за ўсё агітацыя супроць бога толькі тады, калі кожны з нас упэўнены, у сваёй праўдзасьці і довадах, упэўнены ў тым, што бога няма. Робячы гэта з надходам, не пачынаючы адразу—«бога няма» ды скончыла, а дзеля гэтага ты, селянін, ня вер, бо я комсамалец, а ты, рабочы, можа за дзеб сьвядомейшы, та будзе настолькі шкодна, колькі шкодна 2 вышэй назначаных факты акты-рэлігійнай прапаганды. Ужо ўсе ячэйкі павінны энэргічна ўцяцца ды рыхтавацца да прывядзеньня антырэлігійнай прапаганды ў часы каляды. Як у гэтыя каляды, і ў будучым треба зусім адмо-

Па комсамольскіх весках.

Як праводзілася 6-я гадавіна ЛКСМБ. (Ліст з Масквы).

У вялікай залі Комуністычнага Універсітэту Нац. Мен. Захаду галасна ісаўца комсамольскія сьпеўны.

То комсамольцы з Беларусі далёва ў Маскве святкуюць шостую гадавіну існавання Ленінскага Комсамолу Беларусі.

Шмат комсамольцаў з Беларусі ў Маскве. У большай частцы актыўныя працаўнікі комсамолу Беларусі, цяпер вучацца.

Сягоння ўспомінаюць прайшоўшыя дні барацьбы і будаўніцтва. Пагаварыць, успомніць было каму і аб чым: Ахменяў Крэменёў, Раваўскі і іншыя.

Віталі нас т. т. Кнорын, Шукайла і Паўлюкевіч.

Усе адметалі наш узрост удым, але гаварылі і аб тым, што наперадзе працы таксама шмат. Т. Кудзельба адмеціў, што Беларускі комсамол нарадзіў новых

пісьменьнікаў і соткі такіх яшчэ ўзрастаюць на старонках комсамольскіх газет.

У канцы ўрачыстага пасаджэння гарачае прывітаньне ЦККПБ і ЦККСМБ правадзіў двух пакаленьняў працоўных мас Беларусі.

Такое-ж гарачае прывітаньне комсамольцам Заходняе Беларусі з надзеяй, што хутка ўсе гадавіны будзем святкаваць разам.

Пасьля ўрачыстага сходу студэнтамі Беларускай і студыі была наладжана п'еса з жыццямі партызан камсамольцаў «Чырвоныя кветкі Беларусі».

З добрым уражэньнем разхадзіліся прысутныя.

Вечар успомніў, дні змаганьня і працы на Беларусі. Больш усе заахвоціліся налегчы на вучобу, каб хутэй скончыць наехаць працаваць на Беларусь. Яніа Дубок.

ЦК КПБ і ЦК ЛКСМБ.

Мы вышоўшыся ў шостую гадавіну існавання Ленінскага комсамолу Беларусі, комсамольцы беларусы гор. Масквы шлем гарачае прывітаньне ЦК КПБ: ЦК ЛКСМБ, як правадзіў работніцка-сялянскае рэвалюцыі, якая вызваліла з-пад цяжкага капіталістычнага ўціску працоўныя масы Беларусі і дала магчымасьць пролетарскай моладзі Беларусі будаваць сваё жыццё

пад Чырвоным сьцягам. Мы выказваем сваю надзею на тое, што ў бліжэйшую гадавіну ЛКСМБ мы будзем святкаваць разам з вызваленай моладзю Заходняй Беларусі.

Няхай жыве і мацнее ЛКСМБ Няхай дрыжыць польская панская ўлада перад нашай узростаючай сілай.

Паўтары тысячны сход комсамольцаў беларусоў у Маскве.

Месца есьць.

(Напыль, Слуцкае акругі).

Да гэтага часу мы дзяцымі малымі былі. Пускаць нас нікуды ніхто не хацеў. Пойдзем пагуляць куды небудзь—убачым, прагоняць.

Лічылі ўсё нас за дзяцей. Але вось чуў я, кажуць, што дзецям месца далі: усіх прынялі ў атрад піонэраў.

Запісаўся я сам у піонеры і, месца ўсім цяпер ёсьць. Цягацца цяпер мы ня будзем, мы заняты дзелам адным—вучыцца па Леніну.

Піонер А. Малевіч

10 і 8 школы.

З 15-х, пасьля 4-х месячнага перарыву, пачалася праца гуртка беларусаваньства, пры 10 і 8 школах. У працы гуртка, акрамя настаўніка беларусаваньства 10

школы, прымае ўдзел і настаўнік 8 школы. Сяброў у гуртку 30. Усе яны прымаюць удзел у трох сэкцыях: у політычна-літаратурнай, харавой і драматычнай. У політычна-літаратурнай сэкцыі зроблены сабрамі даклады: аб Польскіх крэсах і Англі-Егіпецкім konflikце. Акрамя таго настаўнік 8 школы, арабіў даклад аб разьвіцьці беларускай літаратуры. Пры гуртку ёсьць бібліятэка з 20 кніжак, якая напыраецца за кошт сяброўскіх узносаў.

М. Палесс.

Кулакі гуляюць.

Яшчэ адзін.

(Бабруйскае акруга).

Кулак у вёсцы цяпер паднімае галаву. Часта мы чытаем у газэтах, што там то сям у вёсцы забілі комсамольца сэкратара ячэйкі, сельгора альбо савецкага працаўніка. Гэтае здарэньне адбылося і ў нас у Бабруйскай акрузе. Толькі ўчора мы пахавалі забітага кулаком т. Ярмалава, які быў сэкратаром ячэйкі ў вёсцы П-га Бабруйскага раённа. Забіты ён быў за тое, што выказаў самагоншчыка. Гэткія выступленьні даказваюць нам, што кулак у вёсцы, нават, дабіраецца

да галавы нашага актывіста вёскі. Тав. Ярмалаў паў ад удара дубіны. Гэта забойства ня першае. Нас гэтым не запалохаюць. Над магіламі сваіх таварышоў плакаць ня будзем, а яшчэ цясьней саміх свае шэрогі і шырэй разьвернем працу ў вёсцы, каб яе вывясці на новы шлях.

Сьмерць нашага таварыша ня пройдзе дармова, драпежныя забойцы хутка стануць перад пролетарскім судом і панясудць належную кару. В. Парыбак.

Комсамольцы

дапамаглі.

(в. Горадзеці, Дрыбінскі р.)

У беднага гаспадара памяннай вёскі ўкалі карову, высачыў на двор селянін, спазьніўся на паўгадзіну—каровы няма.

Пабег у комсамольскі клуб, узяліся хлопцы за справу хоць і доўга хадзілі па палэх ды лясках, але-ж урэшце знайшлі.

Пасьля гэтага выпадку комсамольцы карыстаюцца вількім аўтарытэтам сярод сялян.

С. Сялібіраў.

На 20 двароў 2 газэты.

(в. Асётні, Высочанскага с.-с. Віцебскай акругі).

Па ўсяму сельсавету ў нас выбіраў падпіску на газету наш гурток прыцялаў газету. Першы раз падпіска была ў другой палавіне кастрычніка. У вёсцы Асётках падпісаліся два гаспадары. На сьнежань падпісалася ўжо 6 чалавек. У нас у Асётках 30 двароў. Атрымаюць усяго 6 экзэмпляроў газет. Мы клічэ рэдакцыі «на дзесяць двароў адна газэта» выпоўнілі. Я. Б.

3 лены, дык нічога ня зробіш...

(Чырвоная Слабада, Слуцчына)

Комсамольцы нашай Чырвона-Слабадскай ячэйкі ўсім ваханава-ліся. Калі надыйшло сьвята шостае гадавіны ЛКСМ, то яны нічога і не зрабілі. Сьвята было, як ня сьвята, а так сабе дзень. Урачыстае пасаджэньне зрабілі на

другі дзень. Чыя гэта віна? Віна комсамольцаў, а яшчэ больш—сэкратара... Сэкратар! папраў сваю віну, бо ў другі раз гэта будзе кепска. Так рабіць брыдка! У другі раз папраўся.

Быльнін.

Быць арганізаваным

да ад праяжджэньня масавых супроць—рэлігійных сьвятаў, дзе таго, што ўвесь шум, які падымаецца масавай дэманстрацыяй, нічога не дае веруючым сялянам.

У момат самых калядуў траба рабіць вось што: ячэйкі пры дапамозе сьведомых таварышоў (партыйцаў, настаўнікаў, аграномаў і т. д.) павінны правесці чыткі, агранамічныя гутаркі, вечар агранамічнай прапаганды, прыродазнаўчыя, навуковыя гутаркі (дзе можна было-б вельмі добра, правесці, вечар з сьветлавымі малюнкамі).

Траба гэту працу праводзіць у самым цесным злучэньні з парт. ячэйкай. Ячэйка ЛКСМ адна ня можа справіцца з такой вялікай аднаведнай працай.

Ячэйкі скарыстаюць падсобныя матэрыялы мінулых гадоў. Гэта—найсильнейшы антырэлігійны вечары, а калі няма, дыя разам з партыйкай запрашаюць настаўніка, агранома, а не, дык сьведомата партыйца, які-б арабіў даклад, правёў гутарку. На сходзе ячэйкі траба наставіць даклад, чаму мы супроць рэлігійных сьвятаў.

Гэты даклад паможа самым комсамольцам, асабліва новым, ўступіўшым нядаўна ў Л. К. С. М. высьвядзі чаму К. С. М. суп-

роць багоў і як комсамалец павінен трымаць сябе ў адноснах да веруючых.

Самы лепшы спосаб агітацыі супроць рэлігіі—гэта навуковая лекцыя ці даклад. Калі ў ячэйцы няма каму прачытаць падобную лекцыю, то лепш за ўсё—траба арганізаваць чытку на кніжках, якія лгя дастаць у раёнай бібліятэцы, ці у асобных партыйцаў.

У мясцовых варунках можна найсьці шмат спосабаў антырэлігійнай прапаганды.

У вёсцы часта спатыкаюцца такія справы, якія самі па сабе дапамагаюць вызваленьню ад рэлігіі і веры ў бога. Вось возьмем такі прыклад: у вёсцы Станіслава, адного разу вясковы поп, будучы тут на хрэзьбінах, напіўся да адказу самагонкі. Ідучы па вуліцы з сваёй батрачкай поп пусьціўся ў прысядкі. Комсамольцы казалі, што так лоўка скаваў—як ніхто ў вёсцы—і поп, як бачыце, ведае гэта штучка—ва скокаў лепш, чым хто «грэшны» на зямлі.

Альбо яшчэ: нярэдка поп, у зьвязьку з малой аплатай беднякам і шлюбам, хаўтур ці хрэзьбін, зусім адмаўляецца служыць імшы бо: «служыць бедняку дарма—няма шанцу».

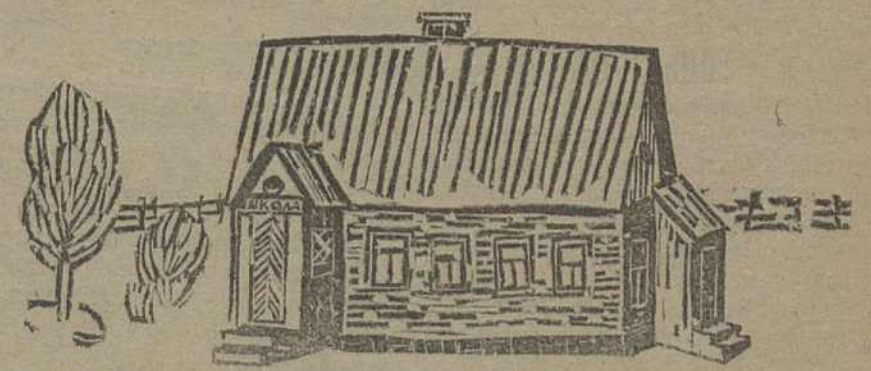
Калі прыходзіць селянін і нясець грошы не на таксе, ці даець мала збожжа, мяса і інш, дык поп проста гоніць вон.

Бачучы такія адносіны з боку «богаслужэбнікаў» сяляства само адмаўляецца ад рэлігіі. Такіх прыкладаў можна сабраць шмат, яны ў разных мясцах праходзілі па рознаму.

Гэтыя моманты комсамольскімі ячэйкамі могуць быць скарыстаны рознымі спосабамі ў агітацыі супроць багоў і папоў. Узяць блізкія прыклады, гаворачы селяніну аб непатрэбнасьці рэлігіі, гэта яна, лепш, як чым небудзь даказаць непатрэбнасьць веры ўва ўсіх чарцей, багоў і інш.

У хаце-чытальні траба арганізаваць чыткі з бдспартыйнай моладзю на тэмы: адмаўляецца каляды, крыжы-абравы, хрэзьбіны і інш.

Па магчымасьці, дзе ёсьць падрыхтаваныя таварышы, зрабіць даклад—«Малебен ці трантар»—Рэлігія і сельская гаспадарка. Заміж угнаеньня глебы ў час неўраджаў ці сухмянеў выхадна сьвяце рыхтуюць малебны, абыходзячы палі цэлай вёскай на чале з папом і царкоўнымі прыледамі. (Пратэсамі

ды абравамі) Гэтым дакладам траба давесці, што не малітвы выпрабуюць ад неўраджаў ды сухмянеў, а добры плуг, трактар ды штучнае ўгнаеньне.

Супроць угнаеньня з ражном

ня пойдзем, яно зробіць сваю справу на карысьць палёў.

Вось дзень анты-рэлігійнай комсамольскай ячэйкі ў часы каляд. Наша анты-рэлігійная кампанія не абмяжоўваецца выключна калядамі.

Траба гэту працу праводзіць у далейшым сьстэматычна, выкалячы шкодзасьць рэлігіі селяніну.

Калі гэта ячэйка ўсвоіць і

прывядзе ў жыццё, дык вынікі

працы будуць відавочны.

Раней, чым пачаць якую не-

будзь працу на гэтым пытаньні,

траба парадзіцца з партыйкай,

райаарганізацыяй, кіруючыся ўка-

заваньнямі акружэньня. Акрамя гэ-

тага, як зазначана вышэй, ячэйка

сама павінна быць моцна падрых-

таванай...

Цяпер хлопцы я-б хацеў, каб

кожны з нас раней прачытаў ма-

ленькую вельмі цікавую кніжку:

«Ячэйка проціў бога»—яна дапа-

можа вам навывіцца магчымых

памылак у працы.

І—урэшце, памятайце, хлопцы,

што вельмі траба ахоўваць аўто-

рытэт і вартасьць ячэйкі і ЛКСМ.

Гонар комсамольца не павінен

быць забруджаным, ня траба ра-

біць ніякіх выпадкаў, якія толькі

шкодзяць справе.

А. Гаруновіч.

Што сказаў з'езд корэсподэнтаў у Маскве.

(Мае уражанні).

(Працяг).

Адчыненне з'езду.

З усіх куткоў нашага саюзу Савецкіх Рэспублік сабраліся на ўсесаюзны в'езд корэсподэнтаў у Маскву абгаварыць свае пытанні. Вось дэлегат з Каўказу. Ён кажа, што ў іх ёсць такія мясцовасці дзе ня было царскай улады й няма савецкай, вось якія там яшчэ абставіны.

Дэлегаты з Сібіру ў цёплых кажухох і валёнах прыехалі: там ужо заве і мороз бярэ сваё. Побач з гэтым вырастаюць фігуры рабочых корэсподэнтаў, якія

Рух корэсподэнтаў ёсць вялікі пачын,

зазначае т. Зіноўеў. У нас ужо ёсць да 50000 толькі рабкораў, якія вышлі з густай працоўнай масы, што і выяўляецца кускам практычнага левізму.

Ленін казаў, што кожны завод павінен быць брэскаю нашай партыі, а вёска хаця акупам пралетарскай дыктатуры. І тут таксама павінен дапамагчы рабкор і селькор.

Далей т. Зіноўеў гаварыў аб становішчы селькора, які дапамагае звязваць вёску з горадам, які цераз цёмныя сілы вёскі працягвае руку гораду. За гэта на яго наладаюць.

Тут селькору павінен дапамагчы рабкор. Стаць яго кіраўніком і старшым братам.

Ад імя юнацкіх газет гаварыў Мішка Забудоўскі ад Ленінградскай арганізацыі комсамолу.

У нядзелю 7 снежня, схадышы ў маўзалеі Леніна, а 10-й гадзіны раніцы, з'езд прыступае йшоў да працы.

Тав. М. Ульянава робіць даклад аб выніках рабкораўскага руху за прошлы год. Партыя досыць шмат звярнула ўвагу на рабкораўскі рух і 13 з'езд партыі выказаўся, што партыя павіна

Толькі пісаць у газету гэтага мала.

Цераз цывілізацыю да сацыялізму, сказаў наш баяцка Ленін. Толькі ад культурнага ўзросту залежыць развіццё нашай гаспадаркі і прамысловасці, а ў нашай краіне шмат яшчэ няпісьменных, ня добра наладжана праца тых ці іншых культ-арганізацый і г. д. Дапамагаць лік-

Аб селькорах.

Селькор выяўляецца абаронцам класавых поглядаў у вёсцы. Кулак як мага стараецца прасунуць сваю лапу ў камітэт дапамогі, сельграду і г. д. Селькор сваімі грукімі абараняе ўладу саветаў у вёсцы, на яго ва тое нападаюць ці забіваюць, каб прасунуць кулацкую ідэю. Селькорам трэба змагацца за саваёвы кастрычніка ў вёсцы.

Дзіцячым газетам „МАЛАДЫ АРАТЫ“
Пішэце, як праходзіла наладная антырэлігійная
компанія.

Ал. Дудар.

Я сягоння песьняю вясёлай
Закружу, заленю шыр палей,
Бо у шэрых Беларускіх сёлах
Засявіла сонца вяселай.

Адгрэмела бура-навальніца,
Затанула ў буйным сонцацвеце,
Зацвіла вясёлая зарніца—
Там дзе выў п'яны брадзяга
вечер.

Рэуца думкі—бешаныя коні,
Праз вяршыні мараў недасяжных,
Гэта мы у яснае сягоння,
Правядзілі землю з сонцам звязям.

Глянэ жа, глянэ патухшымі вачыма,
Якблішчыць сьлязлівае вачыма:
Гэта тушыць тусклую лучыну
Залаты агонь элэнтра-сонца.

Ну, ці думаў хто у ваши годы
Што загляне сонца ў нашы хаты,
Што у нашы дні закарагодзіць
На палёх сталёвы гулікі трантар?

Расказаць—няма такога слова;
Апяць—няма такой музыкі...
Толькі крыніцу! З нашых каласоў

Назаўсёды ўсе заломы зніклі!

Ну і як-жа мне на быць вясёлым,
Як спыніць пабеды горды ўздых,
Калі к шэрым беларускім сёлах,
Прывязалі сонца правады.

Палак, 27 снежня,
1924 году.

Дапрызаўная падрыхтоўка.

Пачатак збору.

(В. Старынін, Койданаўскі р.).

Усіх допрызаўнікаў—145 чал. з іх—9 комсамольцаў, з якіх створаны комсамольскія колектыў.

З першага-ж пасаджэння на-грузіліся працай: Рэдкалегія нашай гаворкі „Голас чырвонага дэпрызаванна“. Загад куткамі бібліотэкай, драмгуртком.

Пасля вайсковых ваняткаў штодзённа, дапрызаванні слу-хаюць у хаце-чытальні лекцыі на розныя тэмы.

За апошнія часы прыметна цяга моладзі ў комсамол.

Акрамя лекцыяў па сель-гасп. дапрызаванай падрыхтоўцы МОПР у іх, праводзіцца політчас.

А. Гавоін.

„Гарбатага“ наупак справіць.

(Даўговіцкая яч., Раснянскі р.)

У нашай ячэйцы сакратаром быў вясковы хлопец І. Каліненка. Паслаў яго як сур'ёзнага хлопца на коопэрацыйную працу. Не пабыў на працы аднаго ме-сяцу, як пачаў „непавнаваць“ хлопцаў з сваёй ячэйкі ды пачаў дрэніа адносіцца.

Ня раз ужо запытваў яго новы сакратар нашай ячэйкі, усе хацеў справіць, але дзе там—„Адзіш шклянкі наупак „гарбатых“ спра-віць“.

І. Сяргееў.

Наупаку для учоты.

(Забалоцкая яч., Менскай акр.)

Прыслалі шафры (зав. Пролетары і Варшавянка) нам кніжак у бібліотэку, партрэты правады-роў. Прыдзі да бібліотэкара ўзяць кніжку пачытаць дык атры-маеш адвін адказ „не ўзяты на ўчот прысланыя кніжкі“.

Так і ляжаць кніжкі пад дош-кам у Дзядзюлі, а маляўні пра-вадыроў у хаце сабе повесіў... Каўпак наўчы Дзядзюлю яе на ўчот кніжкі браць.

Н.

„Гуляў ды гуляў... гуляў нагуляўся“.

(Висачанскі р., Віцебскай акр.)

Комсамалец Чаркасаў Дзяніс, Висачанскай ячэйкі аднаго разу нажухаўся самогонкі. З левага боку прычавіў значок КІМ'у, а з правага вясельныя кветы ды па-шоў шаферам да аднаго суседа.

Патрымаў у царкве вяноч, ды зноў на папойку „Саматужнай“. Вось як прасьнецца ганаровы шафер „пад шыльным каўпаком“ дык і запяе:

Гуляў ды гуляў, гуляў нагу-ляўся.

Комсамол штурхнуў мяне,—пад каўпак папаяся...

Чаркасаўскі.

БУЛКІНУ ЯНКУ (Віцебшчына) Матарыялы аб 6-ай гадавіне ЛКСМБ спавіліся, ня пойдуч навісам до-сыць добра. Старэйшы у другі раз прыслалі раней.

Л. Влоўчы (Чарвеншчына) Корэсподэнтцыя сьвязнілася.

КАРЖЭЮ Напішы свой адрас і прозьвішча, дык надрукуем, ці вакру-ем у належна ўстанову дзея высь-ненія.

І КАВАЛЬЧУКУ Прышлі адрас та-ды надрукуем.

КРАЎЦОВУ: Перадзілі у „Малад-нік“ Чытай новаю літарату ў. Перад-тым як слайд вершы у друк—дык до-бра сам праглядзі мо' трэба дзе вы-правіць.

НАЖЫЦКАМУ 1 студзеня арты-кул аб 6-ай гадавіне ЛКСМБ ніхто ня піша. Позна.

НЕВЯДОМСКАМУ: Цемны змест у тваіх частушках, незразумелы. Вер-шы трэба пісаць больш старанна, а не „за налету“.

ЮХА (Шацкі раён) „Першы во-лит“ Скрыстаем у наступных нумэ-рах „Маладога Араты“.

КОМКОР: Велік. Трэба прыслалі пошны адрас і апраўданае прозьвішча, тады надрукуем.

МАЛЕНЧУ Артыкул „розынька жыцця мінулага і сучаснага“ ня пойд-дзе, бо кожны гэту розніцу знае з уласнага жыцця, а не дык чытаючы кнігі.

Пісаць вершы умееш трэба больш чытаць новых Беларускіх поэтаў—„Маладнік“.

ДРЭЙНАРУ: „Да гадавіны сьмерці У. І. Леніна“ скрываеце.

НА 1925 ГОД
Адчынена падпіска
на газету рабоча-сялянскай
моладзі—выданні ЦКЛКСМБ.
Умовы падпіскі.

НАЗВА ГАЗЕТЫ	Як выходзіць	На 1 месяц	На 3 м-цы	На 6 мес.
Малады Араты	1 раз у тыдзень	12 к.	35 к.	70 к.
Красная Смена	„	15 к.	45 к.	90 к.
Гвазда Младзёж (польская)	1 раз у 2 тыдні	10 к.	30 к.	60 к.
Юнгер Арбайтэр (жыдоўская)	„	10 к.	30 к.	60 к.
Юный Строитель (біларуская)	„	10 к.	30 к.	60 к.

СЬПЯШАЙЦЕ ПАДПІСАЦА!

Падпіска прыймаецца ў аддзеле расп'юднанья га-зэтнага сектору Бел. Дзяржаўнага Выда ецтва г. Менск, Савецкая вуліца 63, 1-ы паверх, а таксама ў ва ўсіх аддзяленнях і аэнтурхах Б.Д.В. і на пошце.